

BAR Bygge & Anlægs strategi frem mod 2020

BAR Bygge & Anlæg har den 2. september 2009 drøftet strategi frem mod 2020. Der er enighed om, at BAR's aktivitetsplanlægning så vidt muligt skal ske inden for rammerne af de nedenfor beskrevne forudsætninger og målsætninger.

BAR Bygge & Anlægs indsats er for tiden baseret på:

- Den nationale handlingsplan og prioritering for den samlede arbejdsmiljøindsats frem til udgangen af 2010 (udarbejdet af Arbejdsmiljørådet og tiltrådt af Folketinget)
- Fælles værdigrundlag mellem byggeriets parter om samarbejds- og informationsaktiviteter, der kan øge sikkerhed og sundhed i bygge- og anlægsprocesserne (aftale i 2005 indgået mellem branchens organisationer)
- "Handleplan: Fælles indsats for større sikkerhed i byggebranchen" (aftale i 2008 mellem Arbejdstilsynet og branchens organisationer og tiltrådt af Beskæftigelsesministeren)
- Aftale i 2007 mellem organisationerne i BAR Bygge & Anlæg om forebyggelse af fysisk og psykisk nedslidning i bygge- og anlægsbranchen

Indsatsplaner og aftaler sætter fokus på 1) prioriterede arbejdsmiljøområder, 2) aktørerne og 3) virkemidler

Prioriterede arbejdsmiljøområder

Der er ikke fremkommet væsentlig ny forskning eller anden ny arbejdsmiljøviden, der ændrer de hidtidigt prioriterede indsatsområder i bygge- og anlægsbranchen. I 2008 blev et repræsentativt antal ledere og ansattes i bygge- og anlægsvirksomheder spurgt om deres opfattelse af egne arbejdsmiljøproblemer, der her er nævnt efter antal besvarelser:

1. Tunge løft skub, træk samt dårlige arbejdsstillinger
2. Stoffer og materialer - hud- og åndedrætslidelser, herunder støv
3. Støj
4. Arbejdsulykker
5. Psykisk arbejdsmiljø

Der er forskel på fordelingen af svar mellem delbrancherne. Fx er tunge løft et større problem blandt glarmestre end blandt malere, og støj er et større problem for elektrikere end for andre faggrupper.

I løbet af 2009-10 vil der blive udarbejdet en samlet plan for beskæftigelsesministerens og parternes arbejdsmiljøindsats efter 2010. Når denne plan foreligger, vil BAR tage stilling til hvilke elementer, der skal indarbejdes i BAR Bygge & Anlægs strategi frem mod 2020.

Aktørerne og målgrupper

Målgrupperne for BAR Bygge & Anlægs indsats er:

- Bygge- og anlægsvirksomheder – ledere og medarbejdere
- Bygherrer, rådgivere, og projekterende
- Leverandører
- Uddannelsesinstitutioner og undervisere
- Arbejdsmiljørådgivere

Virkemidler

Rammerne for BAR Bygge & Anlægs virkemidler er beskrevet i Arbejdsmiljøloven (§ 14a), hvor det bl.a. fremgår, at BAR skal bistå branchens enkelte virksomheder ved løsning af arbejdsmiljømæssige spørgsmål, herunder

- udarbejde information og branchevejledninger
- kortlægge branchens særlige arbejdsmiljøproblemer og medvirke ved udarbejdelsen af branchedokumentation
- udvikle og gennemføre oplysnings- og uddannelsesaktiviteter
- udtale sig om eller stille forslag til Arbejdsmiljørådet om ændrede og nye regler
- deltage i og gennemføre indsatser og kampagner
- danne og deltage i lokale arbejdsmiljøfora

BAR Bygge & Anlægs virkemidler har siden starten i 1998 omfatter følgende aktivitetsområder:

- I forbindelse med udarbejdelse af branchevejledninger og faktablade indsamler BAR viden, der er relevant for bygge- og anlægsvirksomheders arbejdsmiljøarbejde.
- BAR iværksætter og deltager i projekter og forsøg, der kan medvirke til udvikling af nye metoder og systemer i det forebyggende arbejdsmiljøarbejde.
- Som led i udarbejdelsen af nye branchevejledninger gennemfører BAR så vidt muligt afprøvning af ny praksis i samarbejde med branchens leverandører og virksomheder.
- BAR lægger stor vægt på den sproglige og illustrative præsentation af god arbejdsmiljøpraksis i branchevejledning, faktablade, undervisningsmaterialer og i andre informationsmaterialer.
- Etablering, udvikling og drift af hjemmesider skal gøre det nemt og enkelt for BAR's brugere at finde relevante informationsmaterialer.
- I samarbejde med BAR-organisationerne, Byggeriets Arbejdsmiljøbus og andre aktører i branchen gennemfører BAR kampagner og andre informationsaktiviteter vedr. særligt prioriterede områder.
- Erfaringsudveksling og koordinering af indsatser med øvrige BAR og Arbejdsmiljørådet har til formål at skabe størst mulig synergi i parternes samlede arbejdsmiljøindsats.
- Evaluering af BAR-aktiviteter giver grundlag for at vurdere om målgrupperne kan/vil bruge BAR's informations- og uddannelsesmaterialer, og om formidlingen sker på en hensigtsmæssig måde.
- Administration af BAR's godkendte projekter og af BAR-sekretariatet sker efter regler fastlagt i Arbejdstilsynets bekendtgørelse.

BAR Bygge & Anlægs informations- og uddannelsesmaterialer formidles via:

- BAR-organisationerne
- BAR's hjemmesider
- Byggeriets Arbejdsmiljøbus
- Arbejdstilsynet
- Uddannelsesinstitutioner
- Møder/seminarer/konferencer/workshops
- Udstillinger og messer
- Dags- og fagpressen

BAR Bygge & Anlægs indsats frem mod 2020

BAR's overordnede målsætninger for indsatsen

BAR Bygge & Anlægs udformer informations- og uddannelsesmaterialer, der giver byggeriets aktører den nødvendige viden om, hvordan arbejdsmiljøloven og parternes anbefalinger kan overholdes.

BAR Bygge & Anlæg skal sikre, at byggeriets aktører altid har nem adgang til konkret viden om god arbejdsmiljøpraksis ved nybyggeri, anlægsarbejde, nedrivning, renovering og vedligeholdelse.

BAR ønsker frem mod 2020 at prioritere aktiviteter, der fremmer 3 mål:

1. Arbejdsmiljø skal integreres i linjeorganisationen; det skal være et ledelsesansvar.
2. Medarbejderne skal inddrages i planlægning og udførelse af et sikkert og sundt arbejde; det skal være en del af sikkerhedskulturen og -klimaet.

3. Bygherrer skal inddrage arbejdsmiljøhensyn i planlægning og udbud af bygge- og anlægsopgaver.

BAR Bygge & Anlæg vil i 2010-11 kunne gennemføre undersøgelser af, i hvilket omfang de 3 mål allerede er indfriet i bygge- og anlægsvirksomheder og øvrige aktører i byggeriet. Tilsvarende undersøgelser kan gennemføres i henholdsvis 2016 og 2020.

BAR's indsatsområder

1. Arbejdsmiljø i linjeorganisationen

Konkret arbejdsmiljøinformation, der også tager højde for virksomhedernes styring af kvalitet, logistik og planlægning, kan styrke arbejdsmiljøarbejdet i bygge- og anlægsbranchen som helhed. I samarbejde med BAR-organisationerne kan branchevejledninger, faktablade, tjeklister udarbejdes/redigeres med størst mulig tilpasning til virksomhedernes øvrige informationsbehov. BAR's informationsmaterialer formidles på BAR's hjemmesider og på messer, udstillinger, uddannelser og i forbindelse med andre relevante arrangementer for branchens virksomhedsledere.

BAR vil i samarbejde med bl.a. Byggeriets Arbejdsmiljøbus kunne tilbyde en hotline/mail/sms-informationservice, der sikrer, at virksomheder og ansatte hurtigt kan få den nødvendige praktiske arbejdsmiljøviden.

2. Medarbejderne inddrages i arbejdsmiljøarbejdet

De nye regler om virksomhedernes arbejdsmiljøorganisation fra og med 2011 lægger øget vægt på samarbejdet mellem ledelse og medarbejdere som en forudsætning for et forbedret arbejdsmiljøarbejde i virksomhederne. BAR kan iværksætte udviklings- og formidlingsprojekter, der har til formål at sprede anvendelsen af gode samarbejdsmetoder i bygge- og anlægsvirksomheder.

Vejledningsmaterialer om praktisk forebyggelse af arbejdsmiljørisici og om samarbejdsformer i arbejdsmiljøarbejdet kan formidles på BAR's hjemmesider samt via obligatoriske arbejdsmiljøuddannelser og undervisning i erhvervs- og efteruddannelser.

3. Bygherrer indarbejder arbejdsmiljøhensyn tidligt i planlægningsfasen

Kravene i bekendtgørelsen om bygherres pligter og ansvar skal så vidt muligt implementeres i alle byggeprojekter. BAR udarbejder i samarbejde med BID, FRI og Danske Arkitektvirksomheder praktisk anvendelige vejledningsmaterialer til bygherrer, rådgivere og projekterende. Det kan bl.a. omfatte tjeklister til arbejdsmiljøgranskninger i planlægnings- og projekteringsfaserne, herunder PSS, når bygherre, koordinator, rådgiver og projekterende skal udforme bygbare og arbejdsmiljøvenlige byggeprojekter. Materialerne kan formidles på BAR's hjemmesider og via den obligatoriske koordinatoruddannelse og på regionale netværksmøder.

BAR's informationsstrategi

Den stigende anvendelse af Internettet vil sandsynligvis også medføre, at BAR's hjemmesider på sigt vil blive den primære informationskanal til BAR's målgrupper.

Nye muligheder inden for web-teknik og - design gør det fremover nemmere at udforme og formidle målrettede arbejdsmiljøinformationer til hver enkelt målgruppe i branchen. Med nye redigeringsystemer er det blevet ressourcemæssigt overkommeligt at udvikle specifikke arbejdsinstruktioner (ArbejdsProces Vejledninger) for alle arbejdsprocesser, hvor kvalitetskontrol, logistik og arbejdsmiljø er integreret. Det kan fx være faktablade udformet som APV-tjekskemaer med arbejdsinstruktioner, materialestyring og kvalitetskontrol for hver enkelt faggruppe i BAR Bygge & Anlæg.

Udmøntning af BAR's indsats frem mod 2020

På baggrund af BAR Bygge & Anlægs drøftelse og beslutninger den 2. september 2009 kan BAR's 3 temagrupper inden for hvert af de 3 aktivitetsområder udarbejde forslag til aktivitetsplaner fra og med 2010.

Temagruppe 2: Arbejdsmiljø i linjeorganisationen

Temagruppe 1: Medarbejderne inddrages i arbejdsmiljøarbejdet

Temagruppe 3 (inkl. BID, FRI og Danske ARK): Bygherrer indarbejder arbejdsmiljøhensyn tidligt i planlægningsfasen.